

Nr 269.

Av herrar **Hedlund** i Rådomb och **Andersson** i Hedensbyn, *angående utredning av frågan om opartisk mätning av allt virke, som ingår i allmän flottning.*

Den mätning av rundvirke, som utföres av de inom landet arbetande mättningsföreningarna, omfattar företrädesvis endast det s. k. köpvirket, d. v. s. sådant virke som avyttrats på villkor att betalningen skall erläggas enligt utförd mätning. Ofta bruka emellertid industriföretag uppdraga åt mättningsföreningarna att ombesörja mätning av virke från deras egna skogar eller från förvärvade avverkningsrätter. Många företag föredraga dock alltjämt att själva inmäta dylikt virke.

Goda skäl tala emellertid för att fordra opartisk mätning av allt virke, som nedlägges i flottled, oavsett om det inköpts att betalas enligt mätning eller avverkats å industriföretagens egna skogar eller med stöd av avverkningsrätter. Mätningen skall ju ligga till grund för flottningskostnadernas fördelning och bör därför vara i möjligaste mån ensartad. Det är uppenbart att en mätning, som utföres av de olika träförädlingsföretagen själva, icke kan förete en sådan enhetlighet utan att den måste bli mer eller mindre olikartad.

Redan med hänsyn till flottningskostnadernas bestämmande är det således av vikt att allt virke, som nedlägges i flottled, inmätes av opartiskt organ. Åtskilliga andra omständigheter tala emellertid i samma riktning. Sålunda äro skatteunderlagens storlek i viss utsträckning beroende av mätningen. Detta gäller förutom skogsaccisen all inkomstbeskattning. Genom mätningen fastslås nämligen omfattningen av de från skogarna gjorda virkesuttagen och därmed även den inkomst fastigheterna lämnat. Det har också framhållits, att eftersom betalning för avverkningsarbetet ofta utgår på grundval av mätningen, opartisk sådan även med hänsyn härtill är önskvärd.

Som regel torde man ock kunna förvänta, att mätning genom ett och samma organ av allt virke i ett flottledsområde skall medföra en sänkning av de sammanlagda mättningskostnaderna.

Endast genom lagstiftningsåtgärder synes emellertid kunna uppnås, att allt virke, som är föremål för allmän flottning, blir mätt av opartiskt organ. Lagen 20 juni 1935 om virkesmätning syftar till att för vissa delar av landet trygga möjligheten att erhålla opartisk mätning av virke, som avyttrats på villkor att betalningen skall utgå på grundval av mätningen. Enligt denna lag skola nämnder kunna tillsättas av Konungen för att ombesörja

sådan mätning. Ingenstädes i landet har emellertid sådan mättningsnämnd tillsatts. Detta beror på att virkesköpare och -säljare frivilligt inrättat mättningsorgan, där båda parterna ha inflytande. Det är möjligt, att bestämmelser i här angivet syfte lämpligen böra inrymmas i sagda lag och att även dessa kunna utformas så att de påverka vederbörande virkestillsläppare att frivilligt ordna saken. Vid virkesmättningslagens tillkomst diskuterades ock, huruvida lagen borde gälla även för virke, som avverkats av förädlingsföretag å egen fastighet eller å mark, varå företaget har avverkningsrätt. I ett flertal yttranden uttalades att så borde vara fallet, därest virket inginge i allmän flottning. Vid lagens slutgiltiga utarbetande förklarades emellertid, att för tillfället tillräckliga skäl icke syntes föreligga att giva lagen en så vid omfattning.

Det är uppenbart, att vid antagandet av en lag av så pass genomgripande karaktär som virkesmättningslagen betänkligheter måste yppas att omedelbart giva lagen så stor räckvidd, att den komme att omfatta såväl det s. k. köpvirket som virke från förädlingsindustriens egna skogar och avverkningsrätter. Som helt naturligt måste betraktas att man vid detta tillfälle begränsade sig till den ojämförligt viktigaste delen av frågan, nämligen den mätning, som skall ligga till grund för bestämmande av köpeskilling eller annat vederlag för virket. Nu bör emellertid sådan erfarenhet ha vunnits av det ingripande, som då företogs, att tiden kan vara lämplig för åtgärder beträffande även den andra delen av frågan, avseende mätningen av virke från förädlingsindustriens egna skogar eller av virke, som dessa avverkat med stöd av avverkningsrätter.

Under hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av frågan om opartisk mätning av allt virke, som ingår i allmän flottning.

Stockholm den 24 januari 1943.

G. Hedlund.

Lars E. Andersson.